

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SŁUPSKU**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie
powiatu słupskiego w 2023 roku**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu słupskiego w 2023 roku**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 338 ze zm.), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowią przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoringu jakości wody do spożycia;
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w pływalniach;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX;
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD;
- systemu rejestracji chorób zawodowych;
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESNDS(e-szczepionka);
- System Monitorowania Zagrożeń (SMZ);
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE;
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE.
- Udostępnienie zasobów Ogólnopolskiego Systemu Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności – EpiBaza;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej – SEPIS,
- Ewidencja Wjazdów do Polski – EWP.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Tab. 1. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne na terenie powiatu słupskiego w latach 2022-2023

Lp.	Jednostka chorobowa		2022		2023	
			Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	Cholera		0	0,00	0	0,00
2	Dur brzuszny		0	0,00	0	0,00
3	Dury rzekome A, B, C		0	0,00	0	0,00
4	Salmonelloza	zatrucie pokarmowe	10	10,39	12	12,48
5		posocznica	0	0,00	0	0,00
6		inne zakażenie pozajelitowe	0	0,00	0	0,00
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		0	0,00	0	0,00
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	0,00	0	0,00
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0,00	0	0,00
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0,00	0	0,00
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0,00	1	1,04
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0,00	0	0,00
13		wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	47	4,84	35	36,40
14		inne określone - <i>Campylobacter</i>	7	7,27	7	7,28
15		nieokreślone	1	1,04	0	0,00

16	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0	0	0,00
17	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0,00	0	0,00
18		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0,00	0	0,00
19		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	0	0,00	0	0,00
20		inne określone	0	0,00	0	0,00
21		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
23	Giardioza (lamblioza)		0	0,00	3	3,12
24	Kryptosporydioza		0	0,00	0	0,00
25	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	141	146,53	11	11,44
26		wywołane przez norowirusy	50	51,96	18	18,72
27		inne określone	36	37,41	25	26,00
28		nieokreślone	19	19,74	21	21,84
29	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		76	78,95	24	24,96
30	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	289	300,34	56	58,24
31		w tym u dzieci do lat 2	59	61,31	19	19,76
32	Dżuma		0	0,00	0	0,00
33	Tularemia		0	0,00	0	0,00
34	Wąglik		0	0,00	0	0,00
35	Bruceloza: nowe zachorowania		0	0,00	0	0,00
36	Nosacizna		0	0,00	0	0,00
37	Leptospiroza		0	0,00	0	0,00
38	Jersinioza pozajelitowa		0	0,00	0	0,00
39	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0,00	0	0,00
40	Listerioza		0	0,00	1	1,04
41	Tęžec	ogółem	0	0,00	0	0,00
42		noworodków	0	0,00	0	0,00
43	Blonica		0	0,00	0	0,00
44	Krzusiec		1	1,04	1	1,04
45	Płonica (szkarlatyna)		104	108,08	205	213,18
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	2	2,08	1	1,04
47		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,04	1	1,04
48		posocznica	1	1,04	0	0,00
49		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	15	15,59	23	23,92
51		róża	12	12,47	20	20,80
52		zespół wstrząsu toksycznego	0	0,00	2	2,08
53		gorączka płożowa	0	0,00	0	0,00
54		inna określona i nieokreślona	3	3,12	1	1,04
55	Legionelloza	choroba legionistów	0	0,00	0	0,00
56		gorączka Pontiac	0	0,00	0	0,00
57	Kiła	wrodzona i noworodków	0	0,00	0	0,00
58		wczesna	1	1,04	6	6,24
59		późna	0	0,00	0	0,00
60		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	2	2,08	6	6,24
61	Rzeżączka		0	0,00	0	0,00
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		3	3,12	1	1,04
64	Borelioza z Lyme		92	95,61	162	168,46

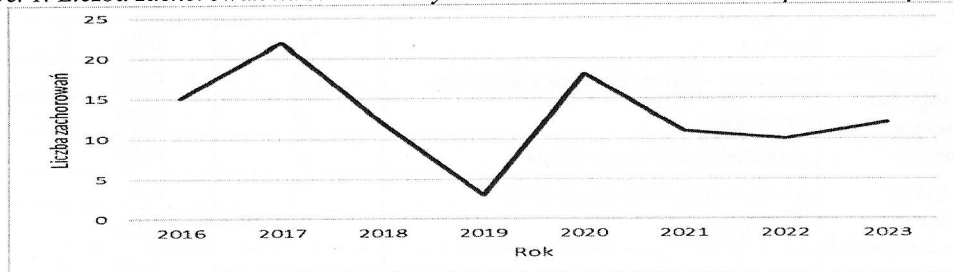
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0,00	0	0,00
66	Dur wysypkowy		0	0,00	0	0,00
67	Gorączka Q		0	0,00	0	0,00
68	Gorączka plamista i inne riketsjozy		0	0,00	0	0,00
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0,00	0	0,00
70		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0,00	0	0,00
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0,00	0	0,00
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0,00	0	0,00
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0,00	0	0,00
74		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
75	Wścieklizna		0	0,00	0	0,00
76	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		30	31,18	31	32,24
77	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0,00	0	0,00
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
79		inne określone	0	0,00	0	0,00
80		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
81		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0,00	3	3,12
83		opryszczkowe	1	1,04	0	0,00
84		inne określone i nieokreślone	3	3,12	1	1,04
85		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0,00	1	1,04
87	Gorączka zachodniego Nilu		0	0,00	0	0,00
88	Żółta gorączka		0	0,00	0	0,00
89	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0,00	0	0,00
90		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
91	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0,00	0	0,00
92	Ospa wietrzna		386	401,15	317	329,64
93	Ospa prawdziwa		0	0,00	0	0,00
94	Odra		0	0,00	0	0,00
95	Różyczka		1	1,04	0	0,00
96	Pryszczycza		0	0,00	0	0,00
97	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0,00	0	0,00
98		typu B - ostre	0	0,00	0	0,00
99		typu B - przewlekłe i BNO	6	6,23	6	6,24
100		typu C - ostre - ogółem	0	0,00	0	0,00
101		typu C - ostre wg definicji UE	0	0,00	0	0,00
102		typu C - przewlekłe i BNO	15	15,59	11	11,44
103	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0,00	0	0,00
104	Nowo wykryte zakażenia HIV		3	3,12	4	4,16
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		3	3,12	4	4,16
106	Malaria (zimnica)		0	0,00	0	0,00
107	Bąblowica (echinokokoza)		0	0,00	0	0,00
108	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0,00	0	0,00
109	Włośnica		0	0,00	0	0,00
110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	15	15,59	19	19,76
111		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,04	4	4,16
112		posocznica	11	11,43	12	12,48
113		inna określona i nieokreślona	6	6,23	7	7,28

114	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0,00	0	0,00
115	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ¹	ogółem	0	0,00	1	1,04
116		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	0	0,00
117		posocznica	0	0,00	1	1,04
118		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
119	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	1	1,04
120		inne określone	0	0,00	0	0,00
121		inne, nieokreślone	0	0,00	0	0,00
122	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		0	0,00	2	2,08
123	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		0	0,00	1	1,04
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0,00	0	0,00
125	Zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych na podstawie MZ-55 2022 r. (cały rok), 2023 r. (I półrocze).		10124	10521,28	6298	6549,10
126	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0,00	0	0,00
127		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
128	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0,00	0	0,00
129		listerioza	0	0,00	0	0,00
130		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
131	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0,00	0	0,00
132	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0,00	0	0,00
133	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0,00	0	0,00
134		grzyby	0	0,00	0	0,00
135		jagody i inne części roślin	0	0,00	0	0,00
136	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0,00	0	0,00
137		dioksyny	0	0,00	0	0,00
138		polichlorowane bifenyle	0	0,00	0	0,00
139		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
140	Zakażenie wirusem Zika		0	0,00	0	0,00
141	Grypa	ogółem	3	3,12	8	8,32
142		u dzieci w wieku 0-14 lat	3	3,12	5	5,20
143	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		-	-	137	142,47
144	Gruźlica		6	6,23	24	24,96
145	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		4328	4497,84	521	541,78
146	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe		41	42,61	39	40,56

ZATRUCIA POKARMOWE I ZAKAŻENIA JELITOWE

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W 2023 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano ogółem 213 przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym 55 przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych. Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami laboratoryjnymi wywołane były następującymi drobnoustrojami: *Clostridioides difficile* (35 zachorowania) (Tab. 1), *Salmonella sp.* (12 zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 1), inne określone - *Campylobacter* (7 zachorowań) (Tab. 1), *Campylobacter* (1 zachorowanie potwierdzone badaniem PCR) (Tab. 1), przebiegające głównie pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego, które były najczęstszą przyczyną bakteryjnych zakażeń pokarmowych.

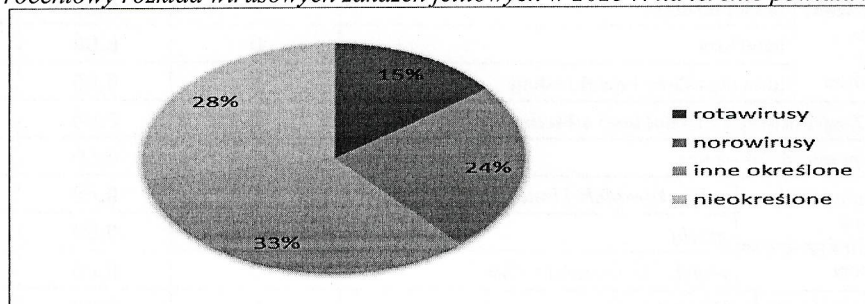
Ryc. 1. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

Poza zatruciami o potwierdzonej etiologii bakteryjnej w 2023 roku w powiecie słupskim zanotowano 99 przypadków zachorowań wirusowych (Tab. 1). Przyczyną tych zachorowań były głównie: wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (adenowirusy – 25 przypadków), nieokreślone (21 przypadków), norowirusy (18 przypadków) i rotawirusy (11 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 2). W 24 przypadkach prawdopodobnych wirusowych zakażeń jelitowych, rozpoznanie zostało oparte tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania.

Ponadto PPIS w Słupsku odnotował 56 przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

Ryc. 2. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2023 r. na terenie powiatu słupskiego.

W 2023 r. w powiecie słupskim odnotowano 5 ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową, które dotyczyły gospodarstw domowych. Objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 13 osób, z czego 5 osób było hospitalizowanych. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za dolegliwości żołądkowo-jelitowe w ww. ogniskach były: norowirusy (1), rotawirusy (1), Salmonella (1), natomiast w przypadku dwóch ognisk czynnika etiologicznego nie ustalono.

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA, OSPA WIETRZNA

PPIS w Słupsku w 2023 r. na terenie powiatu słupskiego nie odnotował zachorowań na odrę i różyczkę. W 2023 r zgłoszone zostały 4 przypadki świnki (Tab. 2, Ryc. 3).

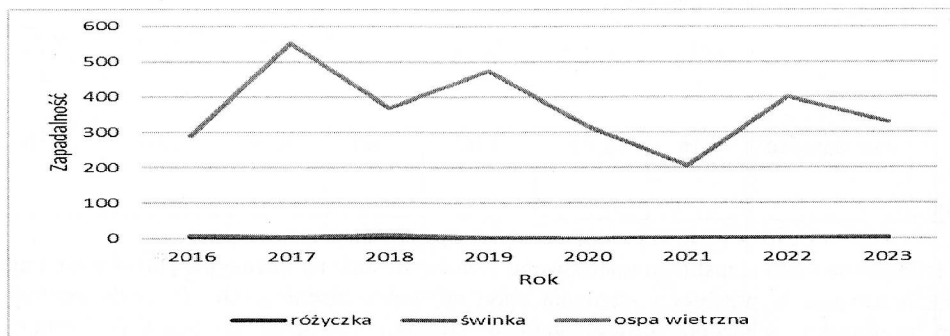
W 2023 roku na terenie powiatu słupskiego odnotowano 317 (zapadalność 329,64 na 100 000 mieszkańców) przypadków ospy wietrznej jest to o 69 przypadków mniej w stosunku do roku 2022 (386 przypadków – zapadalność 329,64 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

W zakresie ww. chorób, poza ospą wietrzną, sytuacja epidemiologiczna poprawiła się po wprowadzeniu szczepień ochronnych.

Tab. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczką i świnkę w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

Choroby zakaźne		Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
różyczka	liczba zachorowań	4	0	2	0	0	1	1	0
	zapadalność	4,09	0,00	2,02	0,00	0,00	1,01	1,04	0,00
świnka	liczba zachorowań	9	5	10	2	0	3	3	4
	zapadalność	9,25	5,05	10,13	2,02	0,00	3,04	3,12	4,16
ospa wietrzna	liczba zachorowań	282	544	365	467	239	204	386	317
	zapadalność	288,56	551,94	369,67	472,70	241,95	206,43	401,15	329,64

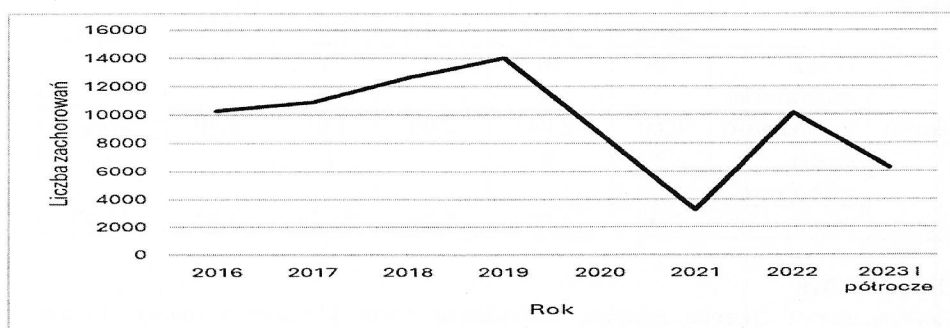
Ryc. 3 . Zmiany współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

GRYPA

W 2023 r. odnotowano 137 przypadków grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym oraz 8 przypadków grypy potwierdzonej badaniem PCR (Tab. 1). Ponadto w 2023 r. współczynnik zapadalności na gripę w powiecie słupskim uzyskany na podstawie przekazanych przez lekarzy formularzy MZ-55 wyniósł 6549,10 (6298 zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 4) i obejmuje okres I półrocza z uwagi na zmiany w przepisach prawnych. Od lipca 2023 r. zniesiony został obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55. Zauważyć należy, że duża część pacjentów pozostaje w domu nie zgłaszając się na konsultacje do lekarza w związku z czym dane dotyczące zachorowań na gripę są niedoszacowane.

Ryc. 4. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

ZAPALENIA OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH I MÓZGU (BAKTERYJNE I WIRUSOWE)

W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 6 przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 3), oraz 4 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4).

Tab. 3 . Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	5	3	4	6	2	4	6	6
	zapadalność	5,12	3,04	4,05	6,07	2,02	4,05	6,23	6,24

W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych w innych chorobach objętych w MZ-56 (Tab. 1), 1 przypadek zapalenia opon mózgowych gdzie czynnikiem etiologicznym była: *Neisseria meningitidis* (Tab. 1), oraz 4 przypadki gdzie czynnikiem etiologicznym były pneumokoki, *Streptococcus pneumoniae* (Tab. 1). Liczba odnotowywanych zachorowań bakteryjnego zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych utrzymuje się na stałym poziomie.

PPIS w Słupsku odnotował 4 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4) w tym: 3 przypadki enterowirusowego zapalenia opon mózgowych i 1 przypadek innego określonego i nieokreślonego wirusowego zapalenia opon mózgowych. Liczba odnotowywanych zachorowań utrzymuje się na stałym poziomie.

Tab. 4 . Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	7	4	2	0	3	1	4	4
	zapadalność	7,16	4,05	2,02	0,00	3,04	1,01	4,16	4,16

Na terenie powiatu słupskiego odnotowano 1 zachorowanie na inwazyjną chorobę meningokokową (Tab. 1, Tab. 5). Zachorowanie w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych dotyczyło kobiety w wieku 24 lat. W każdym przypadku zakażenia inwazyjnego o etiologii *Neisseria meningitidis* zostaje przeprowadzone dochodzenie epidemiologiczne oraz podejmuje się działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia. Nadzorem obejmowane są osoby z otoczenia osoby chorej.

Zagrożeniem dla zdrowia i życia są również zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. Najbardziej podatne na zakażenia są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W 2023 r. PPIS w Słupsku na terenie powiatu słupskiego zarejestrował 19 przypadków choroby pneumokokowej: 12 przypadków w przebiegu posocznicy (w tym 4 osoby dodatkowo w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej), 3 przypadki w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej oraz 4 przypadki w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych oraz (Tab. 1, Tab. 5).

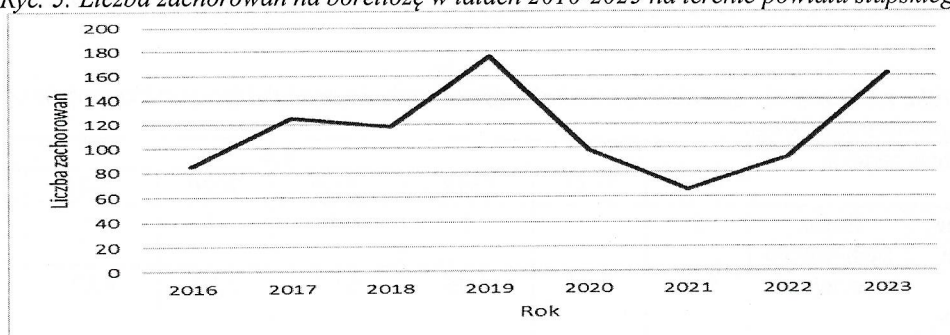
Tab.5. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu słupskiego w latach 2016-2023.

Choroba zakaźna		Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
inwazyjna choroba meningokokowa	liczba zachorowań	0	3	0	1	0	0	2	1
	zapadalność	0,00	3,04	0,00	1,01	0,00	0,00	2,08	1,04
inwazyjna choroba pneumokokowa	liczba zachorowań	2	5	7	17	2	14	15	19
	zapadalność	2,05	5,07	7,09	17,21	2,02	14,17	15,59	19,76

BORELIOZA Z LYME

Wielonarządowa choroba zakaźna, przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Objawy kliniczne boreliozy są niespecyficzne co utrudnia rozpoznanie i leczenie. Nieleczona może prowadzić do poważnych następstw np.: zapalenia stawów, zaburzeń rytmu serca, uszkodzeń nerwów.

Ryc. 5. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2016-2023 na terenie powiatu słupskiego.

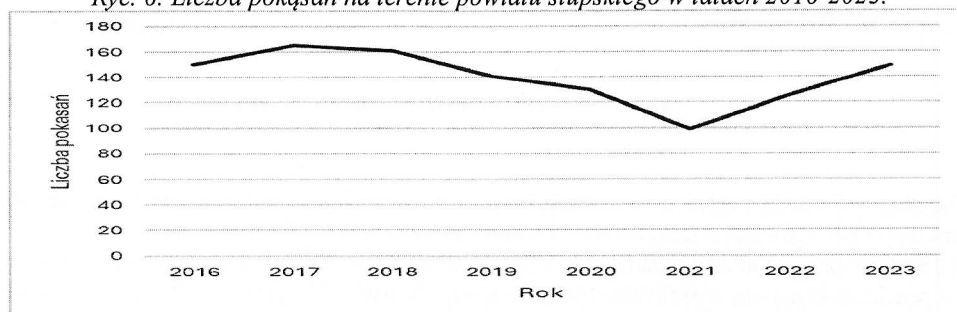
W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 162 przypadki boreliozy (Ryc. 5, Tab. 1). Od roku 2019 obserwowano tendencję spadkową liczby zachorowań, jednak na przełomie lat 2022 - 2023 r. odnotowano prawie dwukrotny wzrost przypadków zachorowań na boreliozę (zapadalność 168,46 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 5). Przeważającymi postaciami boreliozy była postać skórna.

W 2023 roku największą liczbę zachorowań na boreliozę odnotowano na terenie gminy: Kobylnica (26 przypadków), Dębica Kaszubska (24 przypadków), Słupsk – gmina wiejska (obecnie Redzikowo) (22 przypadki), Smołdzino (18 przypadków), Ustka – gmina miejska (17 przypadków), Ustka – gmina wiejska (15 przypadków), Potęgowo (14 przypadków), Kępice (12 przypadków), Damnica (10 przypadków), Główny (4 przypadki).

WŚCIEKLIZNA

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania pracowników podmiotów leczniczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznane zwierzę na terenie powiatu słupskiego od kilkudziesięciu lat nie zanotowano zachorowania człowieka na wściekliznę. W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 149 pokąsań przez zwierzęta (Ryc. 6), głównie przez psy i koty. Szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 31 osób (Tab. 1). Najwięcej przypadków pokąsań przez zwierzęta rejestruje się w sezonie wiosenno-letnim.

Ryc. 6. Liczba pokąsań na terenie powiatu słupskiego w latach 2016-2023.

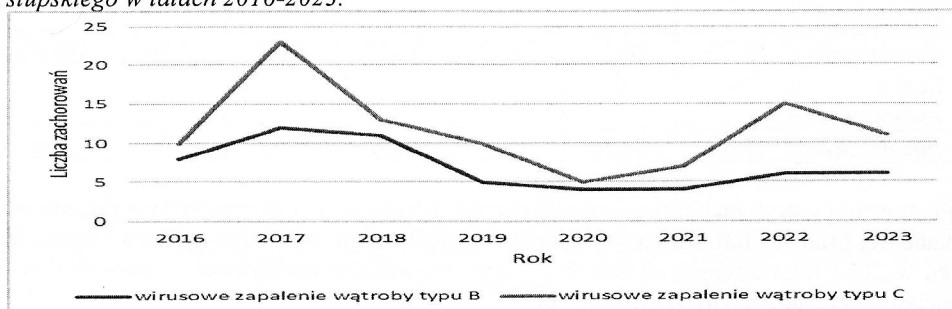

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A, TYPU B i TYPU C

W 2023 r. w powiecie słupskim PPIS w Słupsku nie odnotował zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A (Tab. 1).

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C (Tab. 1) może dojść podczas wykonywania zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek, które stanowią ryzyko transmisji zakażeń krwiopochodnych, zarówno w podmiotach leczniczych świadczących usługi medyczne, jak i w sektorze usług pozamedycznych (np. studia tatuażu, salony kosmetyczne, fryzjerskie), narzędziami wielokrotnego użytku, które nie zostały w sposób właściwy poddane dekontaminacji. Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu słupskiego zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C (Ryc. 7).

Ryc. 7. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C na terenie powiatu słupskiego w latach 2016-2023.

W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 6 przypadków WZW typu B (zapadalność 6,24 na 100 000 mieszkańców) co oznacza że utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast WZW typu C w stosunku do 2022 r. odnotowano o 4 przypadki mniej (11 przypadków – zapadalność 11,44 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 7). Z roku na rok zauważalna jest coraz większa ogólna świadomość społeczeństwa w zakresie zarówno WZW typu B, WZW typu C jak i zakażeń wirusem HCV oraz dostępności diagnostyki.

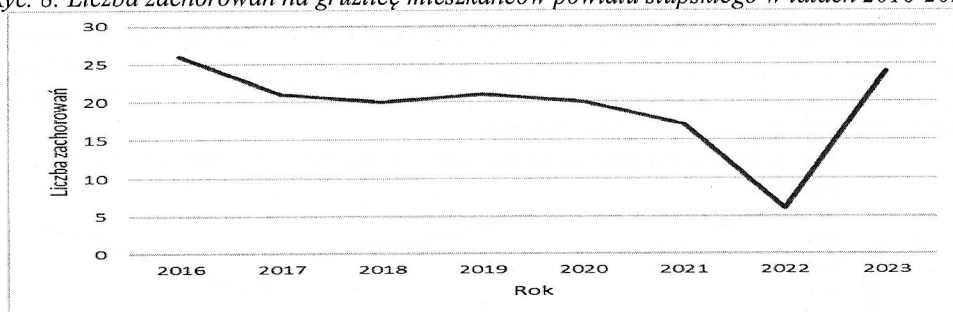
GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt występującą na całym świecie. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. PPIS w Słupsku prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia.

W 2023 roku nastąpił wzrost liczby odnotowywanych zachorowań. W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego zanotowano 24 przypadki zachorowań na gruźlicę (zapadalność 24,96 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 8). 21 przypadków dotyczyło postaci płucnej gruźlicy u osób dorosłych, 1 przypadek postaci pozapłucnej u osoby

dorosłej oraz 2 przypadki postaci pozapłucnej dotyczyły dzieci. W 2023 r. odnotowano 5 zgonów z powodu gruźlicy.

Ryc. 8. Liczba zachorowań na gruźlicę mieszkańców powiatu ślupskiego w latach 2016-2023.

Zapadalność wśród mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najczęściej chorują osoby bezrobotne, bezdomne, emeryci/renciści. Zdecydowana większość przypadków gruźlicy to gruźlica płuc.

PPIS w Ślupsku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby z najbliższego otoczenia chorego i tak w 2023 r. w powiecie ślupskim zostało objętych nadzorem 60 osób. Wszystkie osoby zostały poddane konsultacjom lekarskim celem wykluczenia lub rozpoznania zachorowania.

BŁONICA, SZKARLATYNA, KRZTUSIEC

Błonica, szkarlatyna (płonica) i krztusiec to ostre choroby zakaźne dróg oddechowych. Na terenie powiatu ślupskiego od kilkunastu lat nie odnotowano zachorowania na błonicę.

Szkarlatyna jest ostrą chorobą zakaźną przebiegającą z silnym bólem gardła, zapaleniem węzłów chłonnych i drobnopłamistą wysypką. Szczególnie narażone na zachorowanie są małe dzieci. Najwięcej zachorowań można zaobserwować w miesiącach jesienno-zimowych oraz wczesno-wiosennych.

Tab. 6. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę i krztusiec na terenie powiatu ślupskiego w latach 2016-2023.

Choroba zakaźna		Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
szkarlatyna	liczba zachorowań	32	24	25	37	20	5	104	205
	zapadalność	32,74	24,35	25,32	37,45	20,25	5,06	108,08	213,18
krztusiec	liczba zachorowań	16	6	5	5	1	0	1	1
	zapadalność	16,37	6,09	5,06	5,06	1,01	0,00	1,04	1,04

W 2023 roku odnotowano szczyt zachorowań na szkarlatynę, odnotowano 205 przypadków (zapadalność 213,18 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6), co w stosunku do 2022 r. daje o 101 przypadków więcej. W większości, zarejestrowanych w 2023 r. na terenie powiatu ślupskiego przypadków zachorowań, stanowiły dzieci do 10 roku życia, tylko 1 zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej.

Na terenie miasta Ślupska w 2023 odnotowano 1 przypadek zachorowania na krztusiec (zapadalność 1,04 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6). Zachorowanie dotyczyło dziecka wieku 14 lat, szczepionego zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Zachorowania na krztusca utrzymują się na stałym poziomie.

ZAKAŻENIA SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 to ostra choroba zakaźna wywołana przez wirusa SARS CoV-2. Obserwowana jest cały czas zmienność genetyczna SARS CoV-2 i powstawanie nowych wariantów wirusa. Choroba może przebiegać bezobjawowo. Charakterystyczne objawy to: gorączka lub obniżenie temperatury ciała, ból głowy, zaburzenia węchu i smaku, nieżyt nosa, kaszel, złe samopoczucie, osłabienie, ból mięśni, ból gardła, biegunka, zapalenie spojówek. Objawy mogą się różnić w zależności od wariantu wirusa. W cięższych przypadkach wywołuje powikłania takie jak zapalenie płuc czy niewydolność oddechową.

W 2023 r. w powiecie ślupskim odnotowano 521 przypadków zakażeń SARS-CoV-2, potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi, z czego 26 osób było hospitalizowanych (Tab. 1). Ponadto odnotowano 39 przypadków zakażenia SARS-CoV-2 zgłoszonych do nadzoru na podstawie objawów klinicznych (Tab. 1). Obserwowany jest znaczny spadek zachorowań oraz hospitalizacji w stosunku do lat poprzednich.

Od 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Jednakże Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu prowadzi działania przeciwepidemiczne, przeprowadza wywiady epidemiologiczne zalecając samoizolację.

DZIAŁANIA W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO I BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

I. DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWA

Głównym elementem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego były działania w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania te przeprowadzono w ramach planowych i interwencyjnych kontroli oraz na wniosek strony.

Typ	Obiekt	Liczba obiektów pod nadzorem		Liczba kontroli		Liczba badań i pomiarów	
		Lata		Lata		Lata	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023
Zakłady użyteczności publicznej	Zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ, SPMZOZ, NZOZ)	44	39	33	33	7 Legionelli	0
	Prywatne gabinety lekarskie	45	45	0	14	0	0
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjne	3	3	3	2	0	4 Legionelli
	Domy pomocy społecznej	3	3	1	3	0	14 Legionelli
	Hotele	9	9	4	9	0	0
	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria	61	55	16	13	0	0
	Toalety publiczne i ogólnodostępne	9	9	5	0	0	0
	Sanatoria, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, pola namiotowe,	160	161	23	25	0	0
	Inne obiekty użyteczności publicznej (cmentarze, domy kultury, itp.)	71	71	2	3	0	0
Woda	Zaopatrzenie w wodę-urządzenia zbiorowego zaopatrzenia + indywidualne ujęcia wody	172	169	40	57	122 (18) *	195 (23)*
	Kąpieliska (morskie/śródlądowe 14/1)	15	15	15	15	15	15
	Pływalnie	15	15	14	13	99	96
Zakłady żywnościowo-żywnościowe	Zakłady produkcji żywności	174	211	28	30	42	26
	Zakłady obrotu żywnością	491	470	92	150	79 (2)*	72
	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	383	350	121	156	31 (15)*	30
	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	175	167	39	84	14	1
	Zakłady przedmiotów użytku	10	10	4	0	3	0
Placówki oświatowe i wychowawcze	Żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne	31	32	7	27	257	140
	Szkoły (podstawowe, gimnazja, zespoły szkół,)	40	40	28	47	0	1816
	Inne: DPS, Internat	5	5	2	5	0	0
	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	392	372	47	45	0	0
	Zakłady pracy	387	383	38	49	0	0
	Kontrola spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach przed podjęciem działalności gospodarczej	0	0	64	51	0	0
Ogółem		2695	2634	626	831	669 (35)*	2409 (23)*

* zakwestionowane

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku w 2023 r. objęły następujące obszary:

- **Zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w sytuacjach awaryjnych:** w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023 r. nie odnotowano awarii urządzeń wodociągowych oraz nie odnotowano zgłoszeń pogorszenia stanu zdrowia w związku ze złą jakością wody.
- **Zabezpieczenia epidemiologicznego:** w 2023 r. na terenie powiatu słupskiego przeprowadzono 1856 wywiadów epidemiologicznych w środowiskach, w których wystąpiło zachorowanie lub podejrzenie zachorowania na chorobę zakaźną.
Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak i całej populacji. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko endemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia chorób oraz ich powikłań. W 2023 r. na terenie powiatu słupskiego 206 prawnych opiekunów dzieci nie wyraziło zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych u 146 dzieci. Z informacji przesyłanych przez rodziców wynika, że obowiązek szczepień nie jest wykonywany z obawy o negatywne skutki zdrowotne, a także z wątpliwości co do składu preparatów szczepionkowych. Informacje te, rozpowszechniane są głównie w Internecie i przechwytywane przez tzw. ruchy antyszczepionkowe.
- **Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku:**
 - **kontrola warunków produkcji i obrotu żywnością w:** zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, miejscach obrotu żywnością oraz zakładach produkcji i obrotu przedmiotami użytku. Przeprowadzono łącznie 420 kontrole sanitarnych: kontrole kompleksowe i tematyczne w ramach realizacji planu kontroli na 2023 r. oraz kontrole interwencyjne, sprawdzające i na wniosek strony (o zatwierdzenie zakładu, graniczne).
 - **kontrola jakości zdrowotnej żywności wprowadzanej do obrotu:** zwłaszcza mikrobiologicznie nietrwałej, w tym pobieranie próbek żywności: pobrano łącznie 129 próbek żywności, z czego zakwestionowano 15 próbek lodów z automatu z uwagi na niespełnienie kryteriów higieny procesu ze względu na liczbę Enterobacteriaceae.
 - **współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Słupsku:** odbywa się na mocy zawartego porozumienia, w zakresie dotyczącym produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.
W ramach współpracy przekazywano wzajemnie informacje dotyczące m.in. występowania chorób zakaźnych u zwierząt łownych i hodowlanych oraz nieprawidłowościach w zakładach produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność pochodzenia zwierzęcego.
 - **współpraca z innymi organami kontrolnymi:** w związku z „Planem działania na 2023 r. dotyczącym nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego, realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono 5 kontroli w gospodarstwach rolnych wyznaczonych do wspólnych kontroli PIS – PIORIN. W ramach ww. kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę ogórka w kierunku pozostałości pestycydów – wynik niekwestionowany.
 - **działania podejmowane w ramach krajowego systemu RASFF:** (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt) - przeprowadzono kontrole sanitarne oraz monitorowano proces wycofywania produktów z obrotu w związku z otrzymanymi powiadomieniami dotyczącymi produktów:
 - pasta z orzeszków ziemnych z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego poziomu aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn B1, B2, G1 i G2,
 - ekologiczne orzechy pistacji z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy aflatoksyn,
 - herbatniki z uwagi na przekroczenie poziomu odniesienia dla obecności akryloamidu,
 - serek o smaku malinowym bez laktozy z uwagi na stwierdzenie obecności pleśni,
 - napój energetyczny z witaminą C z uwagi na nieprawidłowe cechy organoleptyczne,
 - kiełbasa salami z Włoch z uwagi na stwierdzenie salmonelli,

- bambusowe talerze dziecięce z uwagi na migrację formaldehydu z bambusowych talerzy,
- suplementy diety z uwagi na: niedozwolony składnik - alfoscera choliny (α -GPC, alfa-glicerylofosforylocholina), nieautoryzowany składnik mononukleotyd nikotynamidowy, rozbieżność pomiędzy opakowaniem produktu, a rzeczywistą zawartością, brak informacji o napromieniowaniu,
- rafinowany olej palmowy pochodzącym z Niemiec, który był wykorzystany do produkcji produktu frytury gastronomicznej z uwagi na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych 3-MCPD,
- syrop Lipa -Malina z uwagi na wysoką zawartość kwasu sorbowego,
- łyżka kuchenna z tworzywa z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu amin pierwszorzędowych,
- filet z kaczki z uwagi na obecność Salmonella Enteritidis oraz Salmonella Newport,
- wycinki skórek z szyi z kurcząt świeżych z uwagi na stwierdzenie obecności Salmonella Enteritidis,
- mrożone filety z morskoka z uwagi na nieprawidłową jakość ryb (obecność nicieni),
- elementy drobiowe z uwagi na obecność Salmonella Enteritidis,
- makaron z kukurydzy z uwagi na stwierdzenie obecności niezadeklarowanego alergen: glutenu,
- otręby żytnie z uwagi na przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoxyny A.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach żywnościowych:

- niezachowany bieżący stan sanitarno-higieniczny i techniczny pomieszczeń, powierzchni roboczych, sprzętu i wyposażenia,
- środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia,
- nieprawidłowe warunki przechowywania i magazynowania środków spożywczych - niezachowana segregacja, żywność narażona na zanieczyszczenia.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w toku kontroli wydawano bieżące zalecenia, wobec osób odpowiedzialnych stosowano sankcje karne (nałożono 59 mandatów karnych na łączną kwotę 15950 zł), wszczynano postępowania administracyjne, obciążano kosztami przeprowadzonych kontroli.

➤ Działania w ramach nadzoru nad przestrzeganiem zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych:

W ramach współpracy z Zespołem do Walki z Przestępczością Narkotykową Wydziału Kryminalnego KMP w Słupsku prowadzona jest stała wymiana informacji o miejscach, gdzie potencjalnie może być prowadzona sprzedaż tzw. dopalaczy. Na terenie powiatu słupskiego nie stwierdzono stacjonarnych punktów prowadzących sprzedaż środków zastępczych.

W 2023 r. nie odnotowano zgłoszeń podmiotów leczniczych o zatruciu środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz nie wydano decyzji merytorycznych w przedmiotowym zakresie.

➤ Nadzór nad jakością wody do spożycia, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- **monitoring jakości wody do spożycia:** prowadzono w 2023 r. wg ustalonego harmonogramu; odnotowano 3 interwencje na jakość wody przeznaczonej do spożycia - w tym 1 zasadna. W wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody PPIS w Słupsku odnotował przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Do najczęstszych przekroczeń mikrobiologicznych należy zaliczyć przekroczenia bakterii grupy coli, Escherichia coli oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Z kolei spośród przekroczeń fizykochemicznych najczęstszymi były przekroczenia mętności, żelaza, manganu i azotanów. Wobec zarządców urządzeń wodociągowych, w których wystąpiły ww. przekroczenia prowadzono postępowania administracyjne. Przedsiębiorstwa wodociągowe w wyniku ww. przekroczeń podejmowały działania naprawcze dokumentując przeprowadzonymi badaniami doprowadzenie jakości wody do spożycia do odpowiedniej jakości. Wszystkie urządzenia wodociągowe sklasyfikowane zostały jako dobre wodociągi.
- **monitoring jakości wody na pływalniach:** wydano 14 zbiorczych rocznych ocen (7 dla obiektów całorocznych oraz 7 dla obiektów czynnych sezonowo) udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej PSSE w Słupsku. W ramach prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody na pływalniach pobrano 96 próbek wody. Wśród najczęstszych przekroczeń fizykochemicznych należy wymienić przekroczenia chloru wolnego, chloru związanego oraz potencjału redox. Wśród przekroczeń mikrobiologicznych najczęstszymi były przekroczenia *Pseudomonas aeruginosa* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C. Zarządcy pływalni podejmowali działania naprawcze, dzięki czemu jakość wody na pływalniach nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia kąpielących się.
- **monitoring jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli:** wydano 79 bieżących oceny jakości wody w kąpieliskach udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej PSSE w Słupsku oraz 4 sezonowe oceny jakości wody w kąpieliskach.

- **kontrola obiektów użyteczności publicznych:** w 2023 r. przeprowadzono 45 kontroli (w hotelach, ośrodkach wczasowych, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, innych obiektach użyteczności publicznej). Ponadto przeprowadzono 2 kontrole w DPS oraz 3 kontrole z zakresu działalności prowadzonej przez podmioty lecznicze.

➤ **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:**

- podmioty lecznicze:
 - niezachowana częstotliwość wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella* sp.
- obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie:
 - brak wyników i niezachowana częstotliwość wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella* sp.,
 - nieprawidłowe postępowanie z bielizną czystą i brudną,
 - na stanie przeterminowane środki do dezynfekcji powierzchni i rąk.
- obiekty użyteczności publicznej:
 - brak wyników badania ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella* sp.,
 - na stanie przeterminowane środki do dezynfekcji powierzchni i rąk
 - materace do ćwiczeń trudne do utrzymania w czystości (popękana i dziurawa powierzchnia),
 - niewdrożone i niestosowane procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi przy czynnościach w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich dot. sposobu postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku (narzędzia nieopakowane, niewysterylizowane)
 - nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny w pomieszczeniu suszarni,
 - nieprawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi zakaźnymi.
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria:
 - na stanowisku pracy nieutrzymana czystość i porządek,
 - nieprawidłowy sposób postępowania z przyborami fryzjerskimi.
- Domy Pomocy Społecznej
 - przeterminowane środki do dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użytku oraz do dezynfekcji rąk,
 - na stanie przeterminowane pakiety foliowo – papierowe,
 - nieprawidłowy sposób postępowania z odpadami medycznymi dot. sposobu i czasu przechowywania.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarnymi w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych:**

- prowadzono kontrole warunków higieniczno-sanitarnych w żłobkach, przedszkolach, szkołach, placówkach opiekuńczo-wychowawczej oraz kontrole wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Dokonywano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, warunków ochrony placu zabaw, terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, prowadzonego dożywiania w szkołach, ergonomii mebli w szkołach i przedszkolach, posiadania certyfikatów na meble i edukacyjne i sprzęt sportowy, higieny procesów nauczania, możliwości pozostawiania podręczników w szkole oraz przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2023/2024. Prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.
- przeprowadzono akcję ważenia plecaków uczniów klas I-VIII w 9 szkołach tj. 6 szkół podstawowych i 3 zespoły szkół (ogólna liczba uczniów przebadanych: 908) oraz dokonano badań dostosowania mebli edukacyjnych do warunków antropometrycznych uczniów z oceną procentową mebli edukacyjnych posiadających certyfikaty.
- podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów z zakresu higieny dzieci i młodzieży w żłobkach, przedszkolach, szkołach, wypoczynku i rekreacji oraz poprzez udzielanie informacji, doradztwa, wskazywania rozwiązań w oparciu o przepisy prawne;
- kontynuowano współpracę z administracją samorządową, instytucjami i organami państwowymi.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych szkołach, placówkach wychowania i nauczania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitu, podłóg;
- brak badań natężenia oświetlenia sztucznego;
- brak badań wody w kierunku bakterii *Legionella* oraz
- brak podstawowej wiedzy w zakresie higieniczno-sanitarnym u kierowników, wychowawców wypoczynku dzieci i młodzieży, np. obóz harcerski: używanie nieprzebadanej pod względem bakteriologicznym wody z jeziora do utrzymania higieny ciała, w tym mycia zębów oraz prania odzieży.

- nieprzestrzeganie terminowości zgłoszeń przez organizatora wypoczynku do Kuratora Oświaty. Skutkuje to brakiem możliwości dokonania kontroli, szczególnie w przypadku gdy wypoczynek jest kilkudniowy.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy:**

- kontrola przestrzegania przepisów z zakresu m.in.:
 - bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy;
 - przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich;
 - występowania substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy;
 - stosowania stwarzających zagrożenie substancji chemicznych i ich mieszanin;
 - produktów biobójczych;
 - dokonywania ocen ryzyka zawodowego;
 - wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W ramach nadzoru nad warunkami pracy prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie występowania chorób zawodowych oraz przekazywane są dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (borelioza) dla mieszkańca powiatu.

- najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy:
 - brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
 - nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,;
 - przekroczenie krotności najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych i pyłowych;
 - nieprawidłowości związane z narażeniem pracowników na czynniki rakotwórcze/mutagenne (brak rejestrów prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne, brak szkoleń dla pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne;
 - brak aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy przez pracownika.

W przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań prawnych w zakresie nadzorowanym przez organy inspekcji sanitarnej wobec osób odpowiedzialnych wszczynano postępowanie administracyjne, egzekwowano działania naprawcze oraz stosowano przewidziane prawem sankcje karne.

Zestawienia zbiorcze wybranych elementów prowadzonego postępowania administracyjnego i egzekucyjnego w poszczególnych grupach obiektów w latach 2022–2023.

Typ obiektu	Mandaty		Postępowanie administracyjne	
	Liczba /Kwota (PLN)		Decyzje na poprawę stanu technicznego/unieruchomienia/wycofania/jakości wody	
	2022	2023	2022	2023
Podmioty lecznicze	2/400	0	10	6
Zakłady usług fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej	2/400	1/200	0	0
Zaopatrzenie w wodę do spożycia	0/0	2/500	44	66
Ośrodki wczasowe	4/1100	4/700	0	1
Toalety publiczne i ogólnodostępne	1/150	0	0	0
Domy Pomocy Społecznej	1/300	2/450	0	0
Prywatne gabinety lekarskie	0	0	0	0
Zakłady produkcji żywności	2/850	1/300	0	1
Zakłady obrotu żywnością	14/1900	25/5150	0	2
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	14/3450	24/7300	1	2
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	4/1100	9/3200	1	3
Placówki oświatowe	0	1/100	4	3
Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	1/500	1/150	0	0
Zakłady pracy	0	0	1	13
Inne obiekty użyteczności publicznej	0	2/350	0	0
Ogółem	45/10150	72/18400	61	97

Ponadto w 2023 r. w konsekwencji stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działań kontrolnych PPIS w Słupsku wszczął 350 postępowań administracyjnych i nałożył 459 decyzji opłatowych na kwotę 158 762 zł na odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie rodzaju załatwianych spraw wg problematyki na terenie powiatu słupskiego w latach 2022–2023.

Rodzaj sprawy	Postępowanie administracyjne			
	Decyzje		Postanowienia /wystąpienia/opinie	
	2022	2023	2022	2023
sprowadzenie zwłok z zagranicy	0	0	19	8
ekshumacje/dochowanie zwłok/szczątek/prochów	84	76	0	0
zabezpieczenie sanitarne imprez masowych	0	0	11	10
oceny jakości wody do spożycia	0	0	333	182
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpieli – kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	0	2	65	79
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty lecznicze	0	0	3	2
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty podejmujące działalność gospodarczą (zakłady użyteczności publicznej)	3	3	61	39
zatwierdzenie/warunkowe zatwierdzenie zakładów żywnościowo-żywnościowych	114	124	0	2
stwierdzenie lub brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	8	1	0	0
postępowanie w sprawach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	0	0	100	92
postępowanie w sprawie strategicznej oceny na środowisko, uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	0	62	82
uzgodnienie dokumentacji projektowej/oceny higienicznej	0	0	15	13
opiniowanie związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	0	0	48	43
Ogółem	209	206	717	552

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie wg problematyki podejmowanych działań interwencyjnych na terenie powiatu słupskiego w latach 2022–2023.

Lp.	Przedmiot	Lata	
		2022	2023
1	Niewłaściwa jakość wody do spożycia (zanieczyszczenie związkami żelaza i przekroczenie mętności) wynikająca z eksploatacji przestarzałych sieci	5(2)*	4 (1)*
2	Niewłaściwa gospodarka odpadami i ściekami	0	0
3	Uciążliwości dla mieszkańców związane z działalnością zakładów pracy i zakładów gastronomicznych (hałas, zapachy), zwłaszcza zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych	0	0
4	Niewłaściwy stan sanitarny w zakładach użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, hotele), placówkach służby zdrowia (szpital), w zakładach pracy	3(2) *	7 (1)*
5	Niewłaściwe warunki higieniczno-zdrowotne w mieszkaniach (zagrzybienie, tlenek węgla, insekty, stan sanitarny)	0	0
6	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji (awarie, insekty, gryzonie)	3(3) *	2 (0)*
7	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji zakładów pracy.	1(0)*	3 (0)*
8	Niewłaściwa jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	10 (1)*	9 (5)*
9	Niezachowanie właściwych warunków sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych oraz wymagań higienicznych i zdrowotnych personelu	7 (4)*	3 (1)*
10	Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością w złych warunkach sanitarno-technicznych	0	4 (3)*
11	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych	10 (3) *	2 (1)*
12	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży	3 (1) *	1 (0)*
Ogółem		42 (16) *	35 (12)*

* w tym uzasadnionych

Ponadto w 2023 roku PPIS w Słupsku przekazał 11 wniosków mieszkańców powiatu słupskiego o podjęcie działań interwencyjnych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

II. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA-LABORATORYJNA

W strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku funkcjonuje Oddział Laboratoryjny, który tworzą cztery laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badania Wody i Gleby,
- Laboratorium Badania Środowiska Pracy,
- Laboratorium Badania Żywności.

Zapewniają one realizację części zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku poprzez:

- 1) wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych,
- 2) wykonywanie badań i pomiarów środowiskowych,
- 3) udział w opracowywaniu ocen i analiz środowiskowych oraz analiz stanu sanitarnego wód i gleby – czynników warunkujących zdrowie ludności,
- 4) udział w realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia.

Pełny zakres badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest dostępny na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-slupsk.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku od dnia 28.12.2004 r. posiada certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 572. Zakres akredytacji ulega systematycznej aktualizacji i rozszerzaniu o nowe metody badawcze i nowe dziedziny badań. Aktualny wykaz badań objętych akredytacją podany jest na stronie PCA www.pca.gov.pl

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest komórką, która oprócz wykonywania badań nadzorowych wg planów i harmonogramów, wykazuje stan pełnej gotowości do podjęcia działań wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego. Do takich działań należą:

- kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia w przypadku awarii sieci wodociągowej, badanie jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz w budynkach użyteczności publicznej,
- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz wody z pływalni,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne gleby, w której zaistniała możliwość skażenia,
- badania mikrobiologiczne i helmintologiczne ścieków, osadów ściekowych,
- badania próbek z ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Posiadane przez OL kompetencje (przygotowanie merytoryczne i techniczne), dbałość o zachowanie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej jak również ciągła kontrola jakości badań umożliwiają przeprowadzenie badań z należytą starannością oraz uzyskanie wiarygodnych wyników.

II. DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania i realizowane programy mające na celu rozpowszechnienie wiedzy ukierunkowanej na zapobieganiu zagrożeniom zdrowotnym oraz zmianę świadomości określonych grup społecznych.

W omawianym okresie realizowano następujące programy prozdrowotne w ramach działań edukacyjno – informacyjnych:

Lp.	Programy prozdrowotne: styczeń – grudzień 2023 r.
1.	Program „Trzymaj Formę” Program edukacyjny w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany metodą projektu. W miesiącu lutym Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Słupsku zorganizowała szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu. W ramach programu w PSSE w Słupsku odbył się Powiatowy etap konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę! Pracownicy Oświaty Zdrowotnej prowadzili dystrybucję materiałów edukacyjnych o zdrowym stylu życia, zachęcali do aktywnego spędzania czasu wolnego. POWIAT – uczestnicy: 26 szkół podstawowych ok. 2800 osób.

2.	„Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV” Program w zakresie profilaktyki HIV/AIDS skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz studentów. Realizacja programu poprzez: akcje profilaktyczne, pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy – ok. 800 osób.
3.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne” Program edukacyjny dla przedszkoli, którego głównym celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5 – 6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Realizacja programu poprzez: pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy: dzieci, rodzice i koordynatorzy z 6 przedszkoli – ok. 650 osób.
4.	„Znamie? Znam je!” Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka i wczesne wykrywanie zachorowań na czerniaka oraz dostarczanie wiedzy nt. odpowiedzialnego korzystania z solarium i właściwej ochrony przed promieniowaniem UV. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 1 szkoły ponadpodstawowej oraz ich rodzice – ok. 400 osób
5.	„Podstępne WZW” Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka zakażeń HBV i HCV, podniesienie poziomu wiedzy na temat infekcji wywołanych przez wirusa zapalenia wątroby typu B i C. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 1 szkoły ponadpodstawowej oraz ich rodzice – ok. 400 osób.
6.	„Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży” Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje – interwencja skierowana była do rodziców, opiekunów, dzieci i młodzieży odpoczywających w czasie ferii i wakacji. Wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania przez placówki oświatowo – wychowawcze: świetlice wiejskie, szkolne oraz w domu. Wspólnie z Komendą Miejską Policji w Słupsku zorganizowano akcje profilaktyczne w miejscowościach nadmorskich. Celem akcji było zwrócenie uwagi społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, na możliwość wystąpienia podczas letniego wypoczynku zagrożeń dla zdrowia i życia między innymi takich jak zatrucia pokarmowe, ukąszenia przez kleszcze i owady, udary cieplne. Ponadto rozmawiano o konsekwencjach zażywania środków psychoaktywnych, spożywania alkoholu, czerniaku skóry oraz jakości wody w kąpieliskach, a także skutkach kąpieli w momencie pojawienia się sinic. Prowadzono monitoring placówek organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, dystrybucję materiałów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy indywidualne. We współpracy ze Starostwem Powiatowym w Słupsku zorganizowano powiatowy konkurs plastyczny „Twój zdrowy i bezpieczny wypoczynek letni – pocztówka z wakacji”. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, uczestnicy akcji – ok. 1750 osób.
7.	„Profilaktyka grypy” Celem akcji była profilaktyka w zakresie zachorowań na grypę, działania skierowane były do społeczności lokalnej. Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, pogadanki, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 250 osób.

8.	„Światowy Dzień Bez Tytoniu” – 31.05.2023 r. <i>Interwencja nieprogramowa</i> w zakresie profilaktyki antytytoniowej skierowana do uczniów placówek oświatowo – wychowawczych. Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne oraz umieszczenie informacji na Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 500 osób.
9.	„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” Celem interwencji była profilaktyka w zakresie używania tytoniu wśród dzieci i młodzieży, przekazywanie wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu, jak też kształtowanie postaw przeciwnych paleniu. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież: ok. 400 osób.
10.	„Profilaktyka zatruc środków zastępczymi – Dopalacze” Celem interwencji była profilaktyka w zakresie zażywania dopalaczy przez dzieci i młodzież. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, akcje profilaktyczne, rozmowy indywidualne, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele, ok. 900 osób.
11.	„Profilaktyka wszawicy” Celem interwencji była profilaktyka wszawicy. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych: ok. 750 osób.
12.	Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność” Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka jak również zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. Realizacja interwencji poprzez: akcje profilaktyczne, pogadanki, rozmowy indywidualne. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej – 350 osób.
13.	„Profilaktyka zapobiegania zatruciom pokarmowym – grzybami” Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa. Realizacja interwencji poprzez: zorganizowanie wystawy grzybów w siedzibie PSSE, umieszczenie informacji na stronie internetowej, Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE dot. ww. tematyki. Dnia 25.09.2023 r. w siedzibie PSSE w Słupsku zorganizowano wystawę grzybową, którą obejrzały grupy zorganizowane z placówek przedszkolnych oraz indywidualni grzybiarze. Ponadto zorganizowano stoisko informacyjno – edukacyjne dot. ww. profilaktyki na terenie powiatu. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 800 osób.
14.	„Październik miesiąc profilaktyki raka piersi” Celem akcji była profilaktyka w zakresie chorób nowotworowych, kształtowanie nawyków samobadania piersi, pokonywanie wstydu i strachu, przekazanie informacji na temat korzystania z badań profilaktycznych. Realizacja interwencji poprzez: akcje profilaktyczne, pogadanki, prelekcje, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. W miesiącu maju Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Słupsku uczestniczyli w cyklu akcji profilaktycznych na terenie powiatu zorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Słupsku. Utworzono stoiska informacyjno – edukacyjne, przy których prowadzono rozmowy na temat profilaktyki raka piersi, czerniaka, o znaczeniu odżywiania w prewencji nowotworowej. Osoby zainteresowane mogły poćwiczyć samobadanie piersi na fantomie. Zachęcano do korzystania z badań profilaktycznych, w tym systematycznego wykonywania usg piersi jak również mammografii. Ponadto chętnym osobom wykonywano pomiary tkanki

	tłuszczowej. Każdy mógł otrzymać materiały edukacyjne dot. w/w prewencji oraz z zakresu zdrowia publicznego. W placówkach oświatowych na terenie powiatu zostały również przeprowadzone pogadanki z młodzieżą dot. w/w profilaktyki. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 400 osób.
--	---

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku ocenił stan bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w 2023 r. na terenie powiatu słupskiego jako prawidłowy. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów prowadzona była prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie spowodował zagrożenia zdrowia publicznego. Podejmowano skuteczne działania w przypadkach pozyskania informacji o zagrożeniach w ramach prowadzonych krajowych i unijnych systemów monitorowania oraz negatywnych informacji przekazywanych przez obywateli. Analiza danych z prowadzonych monitoringu, badań elementów środowiska oraz przeprowadzonych kontroli sanitarnych i działań informacyjno-edukacyjnych wykazała, że prowadzone planowe i konsekwentne działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego w mieście oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Słupsku
z up. Włodzimierz Stawny

Z-ca Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Słupsku